

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล และการทดสอบสมมติฐาน

การแจกจ่ายแบบสอบถามนั้นผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างของประชาชนที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ในพื้นที่เป้าหมาย 5 พื้นที่ คือ กรุงเทพฯ เขต 2, กรุงเทพฯ เขต 3, จังหวัดชลบุรี, จังหวัดระยอง และจังหวัดจันทบุรี จำนวนแบบสอบถามที่แจกจ่ายพื้นที่ละ 200 ชุด รวมทั้งสิ้น 1,000 ชุด และได้รับการตอบกลับมา จำนวน 939 ชุด คิดเป็น 93.9 % ของแบบสอบถามทั้งหมด แยกเป็นกรุงเทพฯ 381 ชุด (เขต 2 = 195 ชุด, เขต 3 = 186 ชุด), นอกเขตกรุงเทพฯ จำนวน 558 ชุด (ชลบุรี=194 ชุด, ระยอง=180 ชุด, จันทบุรี=184 ชุด) นำมาวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้

สำหรับรายละเอียดของคำถามนั้น ผู้วิจัยมีจุดประสงค์จะแยกประเด็นคำถาม เพื่อหวังผลในการทดสอบสมมติฐานเป็น 3 ส่วน ด้วยกันคือ

1. ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถแสดงถึงความคิดเห็นที่แตกต่างกันไป ประกอบกับสภาพแวดล้อมที่ประชาชนแต่ละคนเผชิญอยู่ จะทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างกันขึ้น

2. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทุกหน่วยงาน เช่น กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน, เจ้าหน้าที่เขต, เจ้าหน้าที่ตำรวจ ฯลฯ โดยมุ่งประเด็นไปที่การอนุมัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการกำกับดูแลการเลือกตั้งว่าประชาชนมีความพอใจในปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับใด และอะไรคือสาเหตุที่ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเปลี่ยนแปลงไปทั้งในทางบวกและทางลบ

นอกจากนี้ยังเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพฯ กับนอกเขตกรุงเทพฯ ว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

3. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการในการเลือกตั้งว่า การเลือกตั้งที่ผ่านมาเป็นไปในแนวทางใด บริสุทธิ์ยุติธรรมหรือไม่ ประชาชนมีความสนใจในการไปใช้

สิทธิเลือกตั้งมากน้อยเพียงใด หรือมีเหตุจูงใจอย่างอื่นที่ทำให้ไปใช้สิทธิ โยงไปถึงความคิดเห็น
ของประชาชนที่มีต่อบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการกำกับดูแลการเลือกตั้ง

การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบสมมติฐาน

คำถามแต่ละคำถามนั้นมีความต่อเนื่องเพื่อมุ่งประเด็นไปยังการทดสอบสมมติฐาน
ที่ผู้วิจัยตั้งไว้โดยผู้วิจัยขอนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสำรวจตามความคิดเห็นของประชาชน
ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยแยกเป็น 2 หัวข้อ คือ

1. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาท การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ว่าถูก
อิทธิพลทางการเมืองครอบงำอยู่ หรือไม่

2. ประชาชนในกรุงเทพฯ เมื่อเปรียบเทียบกับประชาชนที่อยู่นอกเขตกรุงเทพฯ
มีความเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการเลือกตั้งอยู่ในระดับใด น่าพอใจ
หรือไม่

เมื่อนำเสนอแต่ละหัวข้อ และวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งนำเอาข้อมูลการสัมภาษณ์ตัว
ผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งถือว่าเป็นผู้มีประสบการณ์ มีส่วนได้เสียกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
ตำรวจมาประมวลด้วยกัน แล้ว ก็จะสามารถนำมาทดสอบสมมติฐาน ทั้ง 2 ประเด็นที่ตั้งไว้ได้ว่า
ข้อมูลที่แสวงหามานี้จะสอดคล้องหรือขัดแย้งกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้หรือไม่ อย่างไร

ข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง ก แสดงเพศของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	568	60.5
หญิง	371	39.5
รวม	939	100.0

จากตาราง ก จำนวนประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 939 คน เป็นเพศชาย 568 คน หรือ 60.5% เป็นเพศหญิง 371 คน หรือ 39.5%

ตาราง ข แสดงอายุของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 - 23 ปี	191	20.3
24 - 29 ปี	241	25.7
30 - 35 ปี	238	25.3
36 - 41 ปี	141	15.0
42 ปีขึ้นไป	128	13.7
รวม	939	100.0

จากตาราง ข อายุของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ 18 - 23 ปี จำนวน 191 คน หรือ 20.3%, อายุ 24 - 29 ปี จำนวน 241 คน หรือ 25.7%, อายุ 30 - 35 ปี จำนวน 238 คน หรือ 25.3%, อายุ 36 -41 ปี จำนวน 141 คน หรือ 15.0%, อายุ 42 ปีขึ้นไป จำนวน 128 คน หรือ 13.7%

ตาราง ค แสดงระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	70	7.5
มัธยมศึกษา	358	38.1
ประกาศนียบัตร	127	13.5
ปริญญาตรี	324	34.5
สูงกว่าปริญญาตรี	43	4.6
อื่น ๆ	17	1.8
รวม	939	100.0

จากตาราง ก ระดับการศึกษาของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับประถมศึกษา จำนวน 70 คน หรือ 7.5%, ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 358 คน หรือ 38.1%, ระดับประกาศนียบัตร จำนวน 127 คน หรือ 13.5%, ระดับปริญญาตรี จำนวน 324 คน หรือ 34.5%, ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 43 คน หรือ 4.6% และอื่น ๆ อีกจำนวน 17 คน หรือ 1.8%

ตาราง ง แสดงอาชีพของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	296	31.5
รัฐวิสาหกิจ	119	12.7
เอกชน	289	30.8
นักเรียน, นักศึกษา	122	13.0
อื่น ๆ	113	12.0
รวม	939	100.0

ตาราง ง อาชีพของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ รับราชการ จำนวน 296 คน หรือ 31.5%, รัฐวิสาหกิจ จำนวน 119 คน หรือ 12.7%, เอกชน จำนวน 289 คน หรือ 30.8%, นักเรียน, นักศึกษา จำนวน 122 คน หรือ 13.0% อาชีพอื่น จำนวน 113 คน หรือ 12.0%

ตาราง จ แสดงรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายได้ (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 5,000	220	23.4
5,000 - 10,000	385	41.0
10,000 - 30,000	301	32.1
มากกว่า 30,000	33	3.5
รวม	939	100.0

ตาราง จ ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายได้ในระดับต่าง ๆ คือ ไม่เกิน 5,000 บาท จำนวน 220 คน หรือ 23.4%, รายได้ระหว่าง 5,000 - 10,000 บาท จำนวน 385 คน หรือ 41.0%, รายได้ระหว่าง 10,000 - 30,000 บาท จำนวน 301 คน หรือ 32.1% และ รายได้มากกว่า 30,000 บาท จำนวน 33 คน หรือ 3.5%

ตาราง ฉ แสดงที่ตั้งภูมิลำเนาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ภูมิลำเนา	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพฯ เขต 2	195	20.8
กรุงเทพฯ เขต 3	186	19.8
จังหวัดชลบุรี	194	20.7
จังหวัดระยอง	180	19.2
จังหวัดจันทบุรี	184	19.6
รวม	939	100.0

ตาราง ฉ ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม มีถิ่นที่อยู่ภูมิลำเนา อยู่ในพื้นที่เป้าหมาย 5 พื้นที่ ได้แก่ กรุงเทพฯ เขต 2 จำนวน 195 คน หรือ 20.8%, กรุงเทพฯ เขต 3 จำนวน 186 คน หรือ 19.8, จังหวัดชลบุรี จำนวน 194 คน หรือ 20.7%, จังหวัดระยอง จำนวน 180 คน หรือ 19.2% และจังหวัดจันทบุรี จำนวน 184 คน หรือ 19.6%

สมมติฐานข้อ 1

“ประชาชนมองว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจตกเป็นเครื่องมือ และอยู่ภายใต้การควบคุมของนักการเมือง”

ตารางที่ 1.1 ความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปทั้งในกรุงเทพฯ และนอกเขตกรุงเทพฯ ที่มองว่าเจ้าหน้าที่หน่วยงานใด มีอำนาจเต็มที่ในการกำกับดูแลการเลือกตั้ง

หน่วยงาน	จำนวน	ร้อยละ
กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง	493	52.5
กรรมการตรวจนับคะแนน	117	12.5
กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน	148	15.8
เจ้าหน้าที่ตำรวจ	89	9.5
ไม่รู้	92	9.8
รวม	939	100.0

จากตารางที่ 1.1 ประชาชนทั่วไปมีความเห็นว่ากรรมการประจำหน่วยเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจมากที่สุดในในการกำกับดูแลการเลือกตั้ง คือ 493 คน หรือ 52.5% (จากแบบทั้งหมด ทั้ง กรุงเทพฯ และต่างจังหวัด 939 ชุด) โดยเห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจมากที่สุด เพียง 89 คน หรือ 9.5% บทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการกำกับดูแลการเลือกตั้งในสายตาประชาชนจึงมีน้อยมาก

ตารางที่ 1.2 ความคิดเห็นของประชาชน ต่อบุคคลผู้สมัครรับเลือกตั้ง ที่มีแนวโน้มว่าจะได้รับการเลือกตั้งมากที่สุด

ความคิดเห็นของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
เป็นญาติหรือพวกพ้องของนักการเมือง	416	44.3
เป็นญาติหรือพวกพ้องของกำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน	243	25.9
เป็นญาติหรือพวกพ้องของเจ้าหน้าที่เขต	102	10.9
เป็นญาติหรือพวกพ้องของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	27	2.9
อื่น ๆ	145	15.4
รวม	939	100.0

จากตารางที่ 1.2 แสดงให้เห็นว่า ในความคิดของประชาชนทั่วไป ผู้สมัครที่เป็นญาติหรือพวกพ้องของนักการเมือง มีแนวโน้มว่าจะได้รับเลือกตั้งมากที่สุด ถึงจำนวน 416 คน หรือ 44.3%, เป็นญาติหรือพวกพ้องของกำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน มีสิทธิได้รับเลือก จำนวน 243 คน หรือ 25.9%, เป็นญาติหรือพวกพ้องของเจ้าหน้าที่เขต จำนวน 102 คน หรือ 10.9%, เป็นญาติหรือพวกพ้องของเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีสิทธิรับเลือกตั้งเพียง จำนวน 27 คน หรือ 2.9% และอื่น ๆ จำนวน 145 คน หรือ 15.4% จะเห็นได้ว่า อิทธิพลของนักการเมืองนั้นมีผลกับการเลือกตั้งอย่างมาก โดยจะแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ กันและสามารถครอบคลุมผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งได้เกือบทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นประชาชนผู้ใช้สิทธิหรือกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง รวมทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งทำหน้าที่กำกับดูแลการเลือกตั้งด้วย จึงทำให้ความคิดเห็นของประชาชนต่อผู้สมัครที่เป็นญาติหรือพวกพ้องของนักการเมือง มีสิทธิได้รับเลือกตั้งมากกว่าผู้สมัครในกลุ่มอื่น ๆ จึงกล่าวได้ว่า นักการเมืองนั้นมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย

ตารางที่ 1.3 ความคิดเห็นของประชาชนที่ว่า เจ้าหน้าที่หน่วยงานใดที่คิดว่าจะปฏิบัติหน้าที่ในการทุจริตมีขอบมากที่สุด

หน่วยงาน	จำนวน	ร้อยละ
กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน	430	45.8
เจ้าหน้าที่เขต	200	21.3
ตำรวจ	48	5.1
ไม่รู้	261	27.8
รวม	939	100.0

จากตารางที่ 1.3 ประชาชนทั่วไปมีแนวความคิดว่า กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน เป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่จะปฏิบัติหน้าที่มีขอบมากที่สุด จำนวน 430 คน หรือ 45.8%, และเจ้าหน้าที่เขต 200 คน หรือ 21.3% โดยเห็นว่า ตำรวจจะปฏิบัติหน้าที่มีขอบเพียง 48 คน หรือ 5.1% จึงพอล่าวสรุปได้ว่าประชาชนไว้วางใจเจ้าหน้าที่ตำรวจมากกว่า กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน หรือเจ้าหน้าที่เขต ประกอบกับคำสัมภาษณ์ผู้เคยลงสมัครรับเลือกตั้งทั้งใน กรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด จำนวน 4 ใน 5 คน คือ อ.กนลา ชันธปราบ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง กรุงเทพมหานคร เขต 2, คุณเครือวัลย์ สมณะ ผู้สมัครรับเลือกตั้งกรุงเทพมหานคร เขต 3, พ.ต.อ.พนา เจือเพชร ผู้สมัครรับเลือกตั้งจังหวัดระยอง และคุณอำนาจ เพ็งจิตต์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งจังหวัดจันทบุรี มีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ

นั้นจะมีบทบาทในการเลือกตั้งไม่มากนักคงปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในระดับปานกลางเท่านั้น ไม่เหมือนกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่จะมีบทบาทและทำให้การเลือกตั้งเบี่ยงเบนไปได้มาก

ตารางที่ 1.4 ความเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับผิดชอบในแต่ละเขตเลือกตั้งว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ยั่งยืนหรือจับกุมผู้กระทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง อย่างเต็มความสามารถหรือไม่

ความคิดเห็นของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
ปฏิบัติหน้าที่อย่างดีมาก	151	16.1
ปฏิบัติหน้าที่ดี	268	28.5
ปฏิบัติพอใช้	296	31.5
ปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถ	224	23.9
รวม	939	100.0

จากตารางที่ 1.4 ประชาชนทั้งในกรุงเทพมหานคร และนอกเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการจับกุมผู้กระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งอย่างเต็มหรือไม่ โดยเห็นว่า ดีมาก 151 คน หรือ 16.1%, ดี 268 คน หรือ 28.5%, พอใช้ 296 คน หรือ 31.5%, ไม่เต็มความสามารถ 224 คน หรือ 23.9% รวมพอใช้ - ดี - ดีมาก 715 คน หรือ 76.1% ถือว่าประชาชนให้ความไว้วางใจ เห็นว่าปฏิบัติในเกณฑ์เฉลี่ยดีแล้ว

ตารางที่ 1.5 ความเห็นของประชาชน ถึงสาเหตุที่ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติงานได้ไม่เต็มที่

ความคิดเห็นของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมือง	373	39.7
เจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่ภายใต้อำนาจเงินของนายทุน	203	21.6
เจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่า การเลือกตั้งควรเป็นหน้าที่ของฝ่ายปกครอง	229	24.4
เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่	90	9.6
อื่น ๆ	39	4.2
รวม	934	99.5

จากตารางที่ 1.5 ประชาชนทั่วไปมีแนวความคิดเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติงานได้ไม่เต็มที่ โดยมีความคิดว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจน่าจะตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมือง และอำนาจเงินของนายทุน จำนวน 576 คน หรือร้อยละ 61.3 โดยเห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถ สาเหตุจะมาจากอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมืองถึง 373 คน หรือ 39.7% คุณเสาวลักษณ์ สุริยาพิทย์ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดชลบุรี ให้ความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่จังหวัดชลบุรี ตกอยู่ภายใต้อำนาจและถูกควบคุมโดยผู้มีอิทธิพลทางการเมืองในท้องถิ่น ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ไม่ดีเท่าที่ควร สอดคล้องกับข้อมูลที่ทำการศึกษาข้างต้น

ตารางที่ 1.6 ความเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในการกำกับดูแลการเลือกตั้งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ความคิดเห็นของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
ปฏิบัติหน้าที่เต็มความสามารถ โดยไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลใด ๆ	275	29.3
ปฏิบัติหน้าที่เต็มความสามารถ แต่ยังอยู่ใต้อิทธิพลทางการเมือง และนายทุน	235	25.0
ปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถ เนื่องจากอยู่ใต้อิทธิพลทางการเมือง และนายทุน	309	32.9
ปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถ แต่ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลใด ๆ	88	9.4
อื่น ๆ	28	3.0
รวม	935	99.6

จากตารางที่ 1.6 ประชาชนทั่วไปยังคงมีแนวความคิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถเนื่องจากอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมือง และนายทุน ถึง 309 คน หรือ 32.9%, ปฏิบัติเต็มความสามารถ โดยไม่อยู่ภายใต้อิทธิพล 275 คน หรือ 29.3% และปฏิบัติเต็มความสามารถ โดยอยู่ภายใต้อิทธิพล 235 คน หรือ 25.0% จึงพอล่าว่าสรุปได้ว่า ความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป มีทั้งเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการกำกับดูแลการเลือกตั้งนั้น อยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมืองและนายทุน และไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลใด ๆ โดยเฉพาะพอ ๆ กัน แต่เห็นว่าตกอยู่ภายใต้การครอบงำของอิทธิพลมากกว่าแต่ก็ไม่มากนัก

ตารางที่ 1.7 ความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าจะสามารถทำให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม หรือเบี่ยงเบนไปในทางลบได้หรือไม่

ความคิดเห็นของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	132	14.1
เห็นด้วย	397	42.3
ไม่แน่ใจ	269	28.6
ไม่เห็นด้วย	113	12.0
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	18	1.9
รวม	929	98.9

จากตารางที่ 1.7 แสดงให้เห็นว่า ประชาชน จำนวน 132 คน หรือ 14.1%, เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นมีบทบาทสำคัญในการที่จะทำให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างบริสุทธิ์หรือไม่บริสุทธิ์ โดยประชาชน จำนวน 397 คน หรือ 42.3% ก็เห็นด้วย ส่วนประชาชนจำนวน 269 คน หรือ 28.6% ตอบว่าไม่แน่ใจ และมีประชาชนที่ไม่เห็นด้วย จำนวน 113 คน หรือ 12.0% ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 18 คน หรือ 1.9% จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าประชาชนเห็นว่ามีบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น สามารถทำให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ หรือเบี่ยงเบนได้ และถ้าองค์กรใดสามารถควบคุมตำรวจได้ก็จะได้ประโยชน์กับผลของการเลือกตั้งอย่างแน่นอน

ตารางที่ 1.8 ประชาชนทั่วไป มีความเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดูแลการเลือกตั้งนั้นอยู่ภายใต้การควบคุมของนักรการเมือง หรือไม่

ความคิดเห็นของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	101	10.8
เห็นด้วย	213	22.7
ไม่แน่ใจ	275	29.3
ไม่เห็นด้วย	244	26.0
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	97	10.3
รวม	930	99.1

จากตารางที่ 1.8 แสดงให้เห็นว่า มีผู้เห็นด้วยอย่างยิ่งว่า การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดูแลการเลือกตั้ง นั้นอยู่ภายใต้การควบคุมของนักรการเมือง จำนวน 101 คน หรือ 10.8%, ผู้เห็นด้วย จำนวน 213 คน หรือ 22.7%, ไม่แน่ใจ จำนวน 275 คน หรือ 29.3% และมีผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน 244 คน หรือ 26.0%, ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 97 คน หรือ 10.3% รวมจำนวนผู้เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 314 คน หรือ 33.5% และผู้ไม่เห็นด้วยกับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 341 คน หรือ 36.3% ประชาชนในเขตกรุงเทพฯ หรือต่างจังหวัด ยังเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดูแลการเลือกตั้ง ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของนักรการเมือง แต่มีจำนวนผู้ตอบว่า เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ใกล้เคียงกันมาก ต่างกันเพียง 27 คน หรือ 2.8%

ตารางที่ 1.9 ความคิดเห็นของประชาชนที่ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจตกเป็นเครื่องมือของนักรการเมือง ในการแสวงหาผลประโยชน์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

ความคิดเห็นของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	116	12.4
เห็นด้วย	220	23.4
ไม่แน่ใจ	264	28.1
ไม่เห็นด้วย	209	22.3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	119	12.7
รวม	928	98.9

จากตารางที่ 1.9 มีประชาชนเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจตกเป็นเครื่องมือของนักรการเมืองในการแสวงหาผลประโยชน์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง จำนวน 116 คน หรือ 12.4%, เห็นด้วย จำนวน 220 คน หรือ 23.4%, ไม่แน่ใจ จำนวน 264 คน หรือ 28.1% และมีผู้ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 119 คน หรือ 12.7%, ไม่เห็นด้วย จำนวน 209 คน หรือ 22.3% จะเห็นว่าความคิดเห็นของประชาชนที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยนั้นมีจำนวนใกล้เคียงกันมาก คือ เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 336 คน หรือ 35.8% และไม่เห็นด้วยกับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 328 คน หรือ 35% ต่างกันเพียง 0.8% จึงยังไม่อาจกล่าวได้ว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจตกเป็นเครื่องมือของนักรการเมืองในการแสวงหาผลประโยชน์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

ตารางที่ 1.10 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจ-ตำรวจ-การเมือง ว่าเป็นความสัมพันธ์ที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ไม่สามารถแยกออกจากกันได้

ความคิดเห็นของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	204	21.7
เห็นด้วย	339	36.1
ไม่แน่ใจ	211	22.5
ไม่เห็นด้วย	129	13.7
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	44	4.7
รวม	927	98.7

จากตารางที่ 1.10 เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง อำนาจ-ตำรวจ-การเมือง เป็นความสัมพันธ์ที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน นั้น มีประชาชนเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 204 คน หรือ 21.7%, เห็นด้วย จำนวน 339 คน หรือ 36.1%, ไม่แน่ใจ จำนวน 211 คน หรือ 22.5% และมีประชาชนผู้ไม่เห็นด้วย จำนวน 129 คน หรือ 13.7%, ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 44 คน หรือ 4.7% จึงอาจกล่าวได้ว่าการเอื้อประโยชน์ต่อกันในด้านต่าง ๆ ระหว่าง อำนาจ-ตำรวจการเมืองนั้นมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการกำกับดูแลการเลือกตั้งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยประชาชนมีแนวโน้มที่จะคิดว่าอำนาจทางการเมืองนั้นสามารถครอบคลุมการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการกำกับดูแลการเลือกตั้งได้ไม่มากนัก

ตารางที่ 1.11 ความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปที่ว่าถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจในการกำกับดูแลกระบวนการในการเลือกตั้งทั้งหมดทุกขั้นตอนเพียงหน่วยงานเดียว ปัญหาการโกงในการเลือกตั้งจะหมดไป

ความคิดเห็นของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	141	15.0
เห็นด้วย	195	20.8
ไม่แน่ใจ	333	35.5
ไม่เห็นด้วย	186	19.8
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	72	7.7
รวม	927	100.0

จากตารางที่ 1.11 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจในการกำกับดูแลการเลือกตั้งทั้งกระบวนการ เพียงหน่วยเดียว จะสามารถควบคุมปัญหา กลโกงในการเลือกตั้งให้หมดไปนั้น มีประชาชนเห็นด้วยอย่างยิ่ง 141 คน หรือ 15.0%, เห็นด้วย จำนวน 195 คน หรือ 20.8%, ประชาชนไม่แน่ใจ จำนวนถึง 333 คน หรือ 35.5% และไม่เห็นด้วย จำนวน 186 คน หรือ 19.8%, ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 72 คน หรือ 7.7% จะเห็นว่ามี ประชาชนที่ไม่เห็นด้วย, ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และไม่แน่ใจเป็นจำนวนมาก ถึง 591 คน หรือ 63% จึงอาจกล่าวได้ว่า ประชาชนยังไม่มี ความไว้วางใจต่อการที่จะให้เจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุม กระบวนการในการเลือกตั้งเพียงหน่วยเดียวซึ่งอาจเป็นเพราะว่าถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจ เบ็ดเสร็จเพียงหน่วยเดียว แต่ถูกควบคุมหรือกำกับโดยฝ่ายการเมือง ก็จะทำให้ผลแห่งการเลือกตั้ง เบี่ยงเบนไปในทางลบได้

ตารางที่ 1.12 ความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถามว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่กำกับ ดูแลการเลือกตั้งในเขตพื้นที่ของตน ปฏิบัติหน้าที่อย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมเต็มความ สามารถแล้ว

ความคิดเห็นของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	163	17.4
เห็นด้วย	349	37.2
ไม่แน่ใจ	325	34.6
ไม่เห็นด้วย	69	7.3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	22	2.3
รวม	928	98.8

จากตารางที่ 1.12 มีประชาชนเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นไป อย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมเต็มความสามารถแล้ว โดยมีผู้เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 163 คน หรือ 17.4%, เห็นด้วย 349 คน หรือ 37.2%, ไม่แน่ใจ จำนวน 325 คน หรือ 34.6%, ไม่เห็นด้วย จำนวน 69 คน หรือ 7.3%, ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 22 คน หรือ 2.3% แสดงให้เห็นถึง ความคิดเห็นของประชาชนว่า การปฏิบัติหน้าที่ในการกำกับดูแลการเลือกตั้งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ นั้น เป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม มีแนวโน้มว่าจะไม่ถูกควบคุมโดยนักการเมือง

คำสัมภาษณ์ผู้ลงสมัครเลือกตั้ง เมื่อ 2 ก.ค. 38 แต่ไม่ได้รับเลือก (สอบตก)

กรุงเทพมหานคร เขต 2

อ.กมล ชันชปราบ รองศาสตราจารย์ส่วนบัณฑิตศึกษา โรงเรียนเสนาธิการทหารบก และผู้อำนวยการหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ปัจจุบันดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารและโฆษกของพรรคประชากรไทย ประสบการณ์ทางการเมืองเคยดำรงตำแหน่งรองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี, ประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์รณรงค์ปฏิรูปทางการเมือง และประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี (พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์) เมื่อปี 2523-2524 ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 2 ก.ค. 2538 ว่าลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. กทม. เขต 2 ในนามพรรคประชากรไทย เป็นการลงสมัครครั้งที่ 3 แต่ไม่ได้รับเลือกตั้ง เหตุที่ลงสมัครในการเลือกตั้งครั้งนั้น เนื่องจากคณะกรรมการและผู้ใหญ่ของพรรค ต้องการให้ลงสมัครเพื่อประเมินสถานการณ์และฐานเสียงของพรรค เพื่อเปรียบเทียบกับพรรคอื่น ๆ ในพื้นที่ สำหรับการหาเสียงนั้นใช้วิธีเดินพบปะประชาชน การปราศรัยย่อ, การออกโทรทัศน์, การสัมภาษณ์ และใช้ป้ายโฆษณาหาเสียง แต่มิได้ดำเนินการอย่างจริงจัง เพราะมิได้ตั้งใจเต็มที่ในการลงสมัครครั้งนั้น ปัญหาที่พบในการหาเสียงในพื้นที่ กทม. เขต 2 เท่าที่พบ คือ ผู้คนที่พบปะนั้นเป็นคนมาทำงานสัญจรผ่านไปมาในพื้นที่ ทำให้คะแนนเสียงที่ได้ออกมาน้อย มีการใช้อิทธิพลความสัมพันธ์ส่วนตัว และการใช้เงินซื้อเสียง ด้วยวิธีการต่าง ๆ รวมถึงการพนันขันต่อว่าเบอร์ใดจะได้รับการเลือกตั้ง ทำให้มีการทะเลาะแค้นไปเบอร์ที่มีการพนัน จนทำให้การเลือกตั้งเบี่ยงเบนไป และเจ้าหน้าที่เขตเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีบทบาทในการเลือกตั้งมากที่สุด เช่น สามารถเพิ่มเติมรายชื่อคนในแต่ละครอบครัวหรือการออกไปเหลือ่การตรวจสอบใบเหลือ่เพื่อรับบัตรเลือกตั้ง รวมถึงการขานคะแนน ฯลฯ อยู่ในอำนาจของเจ้าหน้าที่เขต ซึ่งเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งทั้งสิ้น และหากเจ้าหน้าที่เขตเอนเอียงเข้าฝ่ายใด ฝ่ายนั้นก็จะมีสิทธิที่จะได้รับการเลือกตั้งมากที่สุด สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการกำกับดูแลการเลือกตั้ง นั้นอยู่ในระดับพอใช้ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และไม่ตกอยู่ภายใต้การควบคุมหรือเป็นเครื่องมือของนักการเมืองในการแสวงหาประโยชน์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง จึงให้ความไว้วางใจการกำกับดูแลการเลือกตั้งของเจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับปานกลาง อาจารย์ให้แนวคิดที่ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกหน่วยงานต้องให้ความร่วมมือ และจริงจังมากกว่าที่ผ่านมา และต้องมีองค์กรกลาง ที่มีอำนาจและบริสุทธิ์จริง ๆ

โดยประกอบด้วยตัวแทนของพรรคการเมือง, ภาคเอกชน, นักวิชาการ และจากสถาบันการศึกษา โดยให้มีการคัดเลือกตัวแทนขององค์กรอย่างเปิดเผย และดำเนินการตามกระบวนการในการเลือกตั้งที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้รัดกุม และเป็นระบบยิ่งขึ้น

กรุงเทพมหานคร เขต 3

คุณเครือวัลย์ สมณะ รัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการบริษัทเบคไทย กรุงเทพมหานครเคมิภัณฑ์ จำกัด ประสบการณ์ทางการเมืองเคยดำรงตำแหน่ง เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (พ.ศ.2537-38), คณะที่ปรึกษาด้านการเมือง และการบริหารของนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงต่างประเทศ คร.อำนาจ วีรกรรม (พ.ศ.2538) การเลือกตั้งเมื่อครั้งวันที่ 2 ก.ค. 2538 ลงสมัครในนามพรรคประชากรไทย เป็นการลงสมัครครั้งที่ 3 ไม่ได้รับเลือกตั้ง สาเหตุที่ลงเล่นการเมือง เพราะเห็นว่านักการเมืองนั้นมีทั้งพวกที่มีอุดมการณ์ เป็นตัวแทนของประชาชนในการช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาบ้านเมือง ในการหาเสียงเลือกตั้งที่ผ่านมาทุกครั้งใช้วิธีการเดินหาเสียง แบบเคาะประตูบ้าน เข้าถึงตัวประชาชน และบางครั้งมีการปราศรัยแถลงนโยบาย แนวทางการทำงานและผลงานที่เคยกระทำให้ทราบ สำหรับปัญหาใหญ่ที่เป็นอุปสรรคต่อการเลือกตั้ง คือ ปัญหาการซื้อเสียง เนื่องจาก ประชาชนในระดับกลางไม่ค่อยออกไปใช้สิทธิ ทำให้ได้ผู้แทนราษฎร เป็นไปตามแนวคิดของประชาชนในระดับล่าง ซึ่งสามารถใช้เงินเป็นตัวกำหนดได้ ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐนั้น เจ้าหน้าที่เขตจะมีบทบาทมากเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจจะปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายไปตามปกติ ไม่มีบทบาทโดดเด่น และหากเจ้าหน้าที่ตำรวจจะมีพวกพ้องและเอนเอียงเข้าข้าง ก็จะมีผลไม่มากเท่ากับผู้สมัครที่มีพวกพ้อง เป็นเจ้าหน้าที่เขต ซึ่งมีบทบาทในการกำกับดูแลการเลือกตั้งมากกว่า ในภาพรวมแล้วตำรวจตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมืองอย่างเห็นได้ชัด แต่สำหรับในประเด็นการกำกับดูแลการเลือกตั้ง ตำรวจยังไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของนักการเมือง และยังได้รับความไว้วางใจจากประชาชนในระดับ ปานกลาง

จังหวัดจันทบุรี

นายอำนาจ เพ็งจิตต์ ข้าราชการบำนาญ ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส.จังหวัดจันทบุรี เคยได้รับการเลือกตั้งเป็น ส.ส.ในปี 2535-2538 การสมัครรับเลือกตั้งเมื่อวันที่ 2 ก.ค. 2538 เป็นการลงสมัครเลือกตั้ง ครั้งที่ 2 ในนามพรรคประชาธิปัตย์ แต่ไม่ได้รับเลือกตั้ง สาเหตุที่จะสมัคร

เนื่องจากมีความตั้งใจจะทำงานการเมืองเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในฐานะผู้แทนราษฎร การหาเสียงเลือกตั้งใช้วิธีเดินพบปะประชาชน และใช้หวัคะแนน ปัญหาที่พบมากที่สุดในการหาเสียง คือ ปัญหาการซื้อเสียง มีการใช้อิทธิพลของนักการเมืองและผู้นำท้องถิ่น เพื่อผลแห่งการเลือกตั้งบ้างในบางพื้นที่ เนื่องจากองค์กรกลางไม่สามารถควบคุมดูแลได้อย่างทั่วถึง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ อยู่ในเกณฑ์ดี ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย บทบาทของกำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน นั้นจะมีมากกว่าบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และหากกำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน เอนเอียงเข้าข้างฝ่ายใด ฝ่ายนั้นมีสิทธิได้รับเลือกตั้ง สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการกำกับดูแลการเลือกตั้ง ยังไม่ตกเป็นเครื่องมือหรืออยู่ใต้การควบคุมของนักการเมือง จึงให้ความไว้วางใจในระดับปานกลาง

สรุปผลการศึกษาตามสมมติฐานที่ 1

ข้อมูลการสำรวจเชิงปริมาณตามตารางที่ 1.1 - 1.12 เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในการเข้าไปมีบทบาทต่อการเลือกตั้ง ประกอบกับคำสัมภาษณ์ของผู้เคยลงสมัครรับเลือกตั้ง มีข้อค้นพบที่น่าสนใจ สรุปเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้

1) ในภาพรวมของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น ประชาชนมองว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมืองอย่างเห็นได้ชัด ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งโยกย้าย หรือการปูนบำเหน็จความดีความชอบ อันเป็นการเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน อย่างที่จะหาทางแก้ไขได้ยาก แต่สำหรับประเด็นการกำกับดูแลการเลือกตั้ง ประชาชนมองว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่ภายใต้อิทธิพลของนักการเมืองค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นของหน่วยงานอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแม้แต่เจ้าหน้าที่เขต และกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ทั้งนี้เพราะประชาชนรับทราบเป็นอย่างดีว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และเจ้าหน้าที่เหล่านี้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเลือกตั้งมากกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นแต่เพียงผู้ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัย และความสงบเรียบร้อยประจำหน่วยเลือกตั้งเท่านั้น ดังนั้น กลุ่มที่ประชาชนมองว่าน่าจะตกเป็นเครื่องมือ และอยู่ภายใต้การควบคุมของนักการเมืองจึงควรจะเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมากกว่าที่จะเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจหากจะมองในแง่ของประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้ว ประชาชนส่วนใหญ่ก็ยังไว้วางใจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับหนึ่ง มีประชาชนเพียงประมาณ 1 ใน 4 ที่เห็นว่า ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ไม่

เต็มความสามารถ ทั้งนี้ เพราะตำรวจเหล่านั้นอาจตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมือง และบรรดานายทุน

2) ในส่วนของความคิดเห็น โดยใช้มาตรวัดแบบไลเคิร์ตสเกล (Likert Scales) โดยช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 1-5 คะแนน เพื่อให้การสรุปง่ายขึ้น ในส่วนนี้จะขอแสดงเฉพาะสัดส่วนร้อยละของผู้ที่เห็นด้วยรวมกับเห็นด้วยอย่างยิ่งตามตารางดังต่อไปนี้

ความคิดเห็น	ร้อยละที่เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง	คะแนนเฉลี่ย
1. บทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถทำให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมหรือเบี่ยงเบนได้	56.4	3.55
2. การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดูแลการเลือกตั้งนั้นอยู่ภายใต้การควบคุมของนักรการเมือง	33.5	2.98
3. เจ้าหน้าที่ตำรวจตกเป็นเครื่องมือของนักรการเมืองในการแสวงหาผลประโยชน์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง	35.8	3.00
4. ความสัมพันธ์ระหว่าง อำนาจ-ตำรวจ-การเมือง นั้น เป็นความสัมพันธ์ที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ไม่สามารถแยกออกจากกันได้	57.8	3.57
5. ถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจในการกำกับดูแลกระบวนการเลือกตั้งทั้งหมดทุกขั้นตอนเพียงหน่วยงานเดียว ปัญหาเกี่ยวกับกลไกในการเลือกตั้งจะหมดไป	35.8	3.16
6. เจ้าหน้าที่ตำรวจที่กำกับดูแลการเลือกตั้งในเขตพื้นที่ของท่าน ปฏิบัติหน้าที่อย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมเต็มความสามารถแล้ว	54.6	3.61
รวมเฉลี่ย	37.2	3.06

ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นว่า โดยรวมแล้วประชาชนไม่ถึงครึ่ง (ประมาณ 37%) ที่มีความเชื่อว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจยังคงตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมือง โดยเฉพาะในประเด็น “การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดูแลการเลือกตั้ง อยู่ภายใต้การควบคุมของ

นักรการเมือง” (รอยละ 33.5 เห็นด้วย) และ “เจ้าหน้าที่ตำรวจตกเป็นเครื่องมือของนักรการเมืองในการแสวงหาประโยชน์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง” (รอยละ 35.8 เห็นด้วย) ซึ่งเป็นที่น่ายินดีแทนเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ภาพพจน์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในขณะที่ถูกประชาชนมองว่ายังไม่ใช่กลุ่มเจ้าหน้าที่ที่ตกเป็นเครื่องมือของนักรการเมืองมากนัก และเท่ากับเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ว่า “เจ้าหน้าที่ตำรวจตกเป็นเครื่องมือและอยู่ภายใต้การควบคุมของนักรการเมือง”

สมมติฐานที่ 2

“ประชาชนนอกเขตกรุงเทพมหานคร ให้ความไว้วางใจต่อบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการเลือกตั้ง น้อยกว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานคร”

จากสมมติฐานที่ 2 นี้ ผู้วิจัยได้นำเอาความคิดเห็นจากการออกแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชาชนในกรุงเทพมหานคร และนอกเขตกรุงเทพมหานคร มาเปรียบเทียบกันเพื่อทำการทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 2.1 ความคิดเห็นของประชาชนต่อประเด็น “เจ้าหน้าที่หน่วยงานใดมีอำนาจเต็มที่ในการกำกับดูแลการเลือกตั้ง”

ความคิดเห็น	กทม.		นอกเขต กทม.		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
-กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง	200	52.5	293	52.5	
- กรรมการตรวจนับคะแนน	59	15.5	58	10.4	
- กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน	51	13.4	97	17.4	
- เจ้าหน้าที่ตำรวจ	46	12.1	43	7.7	
- ไม่รู้	25	6.6	67	12.0	
รวม	381	100	558	100	

จากตารางที่ 2.1 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนทั้งใน กทม. และนอกเขต กทม. เห็นว่า กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมีอำนาจเต็มที่ในการกำกับดูแลการเลือกตั้งโดยชาว กทม. ร้อยละ 52.5 และประชาชนนอกเขต กทม. ร้อยละ 52.5 มีความเห็นเช่นนั้น และมีเพียงประชาชนใน กทม. จำนวน 46 คน หรือ 12.1% กับประชาชนนอกเขต กทม. จำนวน 43 คน หรือ 7.7% ที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจเต็มที่ในการกำกับดูแลการเลือกตั้ง จึงอาจกล่าวได้ว่า บทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการกำกับดูแลการเลือกตั้งนั้น มีน้อยกว่า บทบาทของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

ตารางที่ 2.2 ความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งรายใด มีสิทธิได้รับการเลือกตั้งมากที่สุด

ความคิดเห็น	กทม.		นอกเขต กทม.		รวม
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
- เป็นญาติหรือพวกพ้องของนักการเมือง	165	43.5	251	45.3	416(44.6)
- เป็นญาติหรือพวกพ้องของกำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน	102	26.9	141	25.5	243 (26)
- เป็นญาติหรือพวกพ้องของเจ้าหน้าที่เขต	44	11.6	58	10.5	102(10.9)
- เป็นญาติหรือพวกพ้องของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	8	2.1	19	3.4	27 (2.9)
- อื่น ๆ	60	15.8	85	15.3	145(15.5)
รวม	379	100	554	100	

จากตารางที่ 2.2 จะเห็นว่า ประชาชนใน กทม. จำนวน 165 คน หรือร้อยละ 43.5 และประชาชนนอกเขต กทม. จำนวน 251 คน หรือร้อยละ 45.3 เห็นว่าผู้สมัครที่เป็นญาติหรือพวกพ้องของนักการเมือง มีสิทธิได้รับการเลือกตั้งมากที่สุด และชาว กทม. จำนวนเพียง 8 คน หรือร้อยละ 2.1 นอกเขต กทม. จำนวน 19 คน หรือร้อยละ 3.4 เห็นว่าผู้สมัครที่เป็นญาติหรือพวกพ้องของเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีสิทธิได้รับเลือกตั้ง นั่นแสดงให้เห็นว่าประชาชนทั้งใน กทม. และนอกเขต กทม. มองว่าบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการเลือกตั้งมีน้อยมาก และประชาชนนอกเขต กทม. เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจในต่างจังหวัดมีบทบาทมากกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจใน กทม.

ตารางที่ 2.3 แสดงความคิดเห็นของประชาชน ต่อประเด็นที่ว่า “เจ้าหน้าที่หน่วยงานใดที่ท่านคิดว่าจะปฏิบัติหน้าที่มีชอบมากที่สุด”

ความคิดเห็น	กทม.		นอกเขต กทม.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน	169	44.4	261	46.2
- เจ้าหน้าที่เขต	106	27.8	94	16.8
- เจ้าหน้าที่ตำรวจ	15	3.9	33	5.9
- ไม่รู้	91	23.9	170	30.5
รวม	381	100	558	100

จากตารางที่ 2.3 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนใน กทม.จำนวน 169 คน หรือร้อยละ 44.4 และนอกเขต กทม. จำนวน 261 หรือร้อยละ 46.2 เห็นว่ากำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน จะปฏิบัติหน้าที่มีชอบมากที่สุด และประชาชนใน กทม. จำนวนเพียง 15 คน หรือร้อยละ 3.9 นอกเขต กทม. จำนวน 33 คน หรือร้อยละ 5.9 เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะปฏิบัติหน้าที่ในทางมิชอบ แสดงให้เห็นว่า ประชาชนนอกเขตกรุงเทพมหานคร เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีบทบาทในการเลือกตั้ง และจะปฏิบัติหน้าที่ในทางมิชอบมากกว่าที่ประชาชนใน กทม. มีความเห็นกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และชี้ให้เห็นว่าประชาชนนอกเขต กทม. ให้ความไว้วางใจกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจน้อยกว่าประชาชนใน กทม.

ตารางที่ 2.4 ความคิดเห็นของประชาชน ต่อ “การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดูแลการเลือกตั้ง”

ความคิดเห็น	กทม.		นอกเขต กทม.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ดี	160	42.0	162	29.0
- พอใช้	209	54.9	354	63.4
- ไม่ดี	12	3.1	42	7.5
รวม	381	100	558	100

จากตารางที่ 2.4 ประชาชนใน กทม. เห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดูแลการเลือกตั้งแล้ว จำนวน 160 คน หรือร้อยละ 42, พอใช้ จำนวน 209 คน หรือร้อยละ 54.9 และไม่ได้ จำนวน 12 คน หรือร้อยละ 3.1 ส่วนประชาชนนอกเขต กทม. จำนวน 162 คน หรือร้อยละ 29 เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ดี จำนวน 354 คน หรือร้อยละ 63.4 เห็นว่าพอใช้ และจำนวน 42 คน หรือร้อยละ 7.5 เห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่ดี แสดงให้เห็นว่าประชาชนใน กทม. มองการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการกำกับดูแลการเลือกตั้งในภาพรวมดีกว่าประชาชนนอกเขต กทม. ทำให้เห็นว่าประชาชนใน กทม. ให้ความไว้วางใจต่อบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการกำกับดูแลการเลือกตั้งมากกว่าประชาชนนอกเขต กทม.

ตารางที่ 2.5 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า “เจ้าหน้าที่ตำรวจรับผิดชอบเขตเลือกตั้งหน่วยต่าง ๆ นั้น สามารถห้ามหรือหยุดยั้งการหาเสียงด้วยวิธีแจกเงินหรือสิ่งของเพื่อการซื้อเสียงได้หรือไม่”

ความคิดเห็น	กทม.		นอกเขต กทม.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ได้	156	40.9	218	39.1
- ไม่ได้	225	59.1	340	60.9
รวม	381	100	558	100

จากตารางที่ 2.5 ประชาชนใน กทม. เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับผิดชอบเขตเลือกตั้งของตนนั้น สามารถห้ามหรือหยุดยั้งการหาเสียงด้วยวิธีแจกเงินหรือสิ่งของได้ จำนวน 156 คน หรือร้อยละ 40.9 และเห็นว่าทำไม่ได้ จำนวน 225 คน หรือร้อยละ 59.1 ส่วนประชาชนนอกเขต กทม. จำนวน 218 คน หรือร้อยละ 39.1 เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถหยุดยั้งได้ และจำนวน 340 คน หรือร้อยละ 60.9 เห็นว่าไม่สามารถหยุดยั้งได้ สำหรับประเด็นนี้ ทั้ง กทม. และนอกเขต กทม. มีความเห็นสอดคล้องกันว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถทำได้

ตารางที่ 2.6 ความคิดเห็นของประชาชน ว่า “เจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ ยับยั้งหรือจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายเลือกตั้ง อย่างเต็มความสามารถหรือไม่”

ความคิดเห็น	กทม.		นอกเขต กทม.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ปฏิบัติหน้าที่ดีมาก	75	19.7	76	13.6
- ปฏิบัติหน้าที่ดี	114	29.9	154	27.6
- ปฏิบัติหน้าที่	121	31.8	175	31.4
- ปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถ	71	18.6	153	27.4
รวม	381	100	558	100

จากตารางที่ 2.6 จะเห็นว่า ประชาชนใน กทม. มีความคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่ของตนนั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ยับยั้งหรือจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายเลือกตั้งอย่างเต็มความสามารถหรือไม่ โดยเห็นว่าปฏิบัติหน้าที่ดีมาก จำนวน 75 คน หรือร้อยละ 19.7, ปฏิบัติหน้าที่ดี จำนวน 114 คน หรือร้อยละ 29.9, ปฏิบัติหน้าที่พอใช้ จำนวน 121 คน หรือร้อยละ 31.8 และปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถ จำนวน 71 คน หรือร้อยละ 18.6 สำหรับประชาชนนอกเขต กทม. เห็นว่า ปฏิบัติหน้าที่ดีมาก จำนวน 76 คน หรือร้อยละ 13.6, ปฏิบัติหน้าที่ดี จำนวน 154 คน หรือร้อยละ 27.6, ปฏิบัติพอใช้ จำนวน 175 คน หรือร้อยละ 31.4 และปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถ จำนวนถึง 153 คน หรือร้อยละ 27.4 ประชาชนใน กทม. เห็นว่าปฏิบัติดีมาก - พอใช้ จำนวน 310 คน หรือร้อยละ 81.4 และเห็นว่าปฏิบัติไม่เต็มความสามารถ จำนวน 71 คน หรือร้อยละ 18.6 ในขณะที่ประชาชนนอกเขต กทม. เห็นว่าปฏิบัติหน้าที่ดีมาก - พอใช้ จำนวน 405 คน หรือร้อยละ 72.6 และเห็นว่าปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถ จำนวน 153 คน หรือร้อยละ 27.4 สรุปได้ว่าประชาชนนอกเขต กทม. ให้ความไว้วางใจกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจน้อยกว่า

ตารางที่ 2.7 ความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
ตำรวจในการกำกับดูแลการเลือกตั้ง ทำได้อย่างไม่เต็มความสามารถ

ความคิดเห็น	กทม.		นอกเขต กทม.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เจ้าหน้าที่ตำรวจภายใต้อิทธิพลทางการเมือง	139	36.5	234	42.3
- เจ้าหน้าที่ตำรวจภายใต้อำนาจเงินของนายทุน	75	19.7	128	23.1
- เจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าการเลือกตั้งควรเป็นหน้าที่ของฝ่ายปกครอง	105	27.6	124	22.4
- เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่	40	10.5	50	9.0
- อื่น ๆ	22	5.8	17	3.1
รวม	381	100	553	100

จากตารางที่ 2.7 ประชาชนในเขต กทม. เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่กำกับดูแลการเลือกตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถ นั้น มีสาเหตุมาจาก ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมือง จำนวน 139 คน หรือร้อยละ 36.5, ตกอยู่ภายใต้อำนาจเงินของนายทุน จำนวน 75 คน หรือร้อยละ 19.7, เจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นว่าการเลือกตั้งควรเป็นหน้าที่ของฝ่ายปกครอง จำนวน 105 คน หรือร้อยละ 27.6, เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 40 คน หรือร้อยละ 10.5 และมีความเห็นอื่น จำนวน 22 คน หรือร้อยละ 5.8 สำหรับประชาชนนอกเขต กทม. เห็นว่า สาเหตุที่ทำให้การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เต็มความสามารถมีสาเหตุจากตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมือง จำนวน 234 คน หรือร้อยละ 42.3, ตกอยู่ภายใต้อำนาจเงินของนายทุน จำนวน 128 คน หรือร้อยละ 23.1, เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 50 คน หรือร้อยละ 9.0 และอื่น ๆ จำนวน 17 คน หรือร้อยละ 3.1 จะเห็นได้ว่าประชาชนนอกเขต กทม. จำนวนถึงร้อยละ 65.4 เห็นว่าสาเหตุที่ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เต็มความสามารถเพราะตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมืองและนายทุน ประกอบกับคำสัมภาษณ์ของ คุณเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งจังหวัดชลบุรีและ พ.ต.อ.พนา เจือเพชร ผู้สมัครรับเลือกตั้งจังหวัดระยอง ให้ความเห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจยังปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ดีเท่าที่ควร เพราะตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมือง

ตารางที่ 2.8 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ การปฏิบัติหน้าที่ในการกำกับดูแลการเลือกตั้ง
ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ความคิดเห็น	กทม.		นอกเขต กทม.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ปฏิบัติหน้าที่เต็มความสามารถ โดยไม่อยู่ภายใต้ อิทธิพลใด ๆ	138	36.2	137	24.7
- ปฏิบัติหน้าที่เต็มความสามารถ แต่ยังอยู่ภายใต้ อิทธิพลทางการเมือง และนายทุน	103	27.0	132	23.8
- ปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถ เนื่องจากอยู่ ภายใต้อิทธิพลทางการเมือง และนายทุน	94	24.7	215	38.8
- ปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถ แต่ไม่อยู่ภายใต้ อิทธิพลใด ๆ	37	9.7	51	9.2
- อื่น ๆ	9	2.4	19	3.4
รวม	381	100	554	100

จากตารางที่ 2.8 ประชาชนใน กทม. เห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่เต็ม
ความสามารถโดยไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลใด ๆ จำนวน 138 คน หรือร้อยละ 36.2, ปฏิบัติหน้าที่
เต็มความสามารถแต่ยังอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมืองและนายทุน จำนวน 103 คน หรือร้อยละ
27.0, ปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถ เนื่องจากอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมืองและนายทุน
จำนวน 94 คน หรือร้อยละ 24.7, ปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถแต่ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลใด ๆ
จำนวน 37 คน หรือร้อยละ 9.7 และอื่น ๆ จำนวน 9 คน หรือร้อยละ 2.4 ในขณะที่ประชาชน
นอกเขต กทม. เห็นว่า (1) จำนวน 137 คน หรือร้อยละ 24.7 , (2) จำนวน 132 คน หรือ
ร้อยละ 23.8, (3) จำนวน 215 คน หรือร้อยละ 38.8 , (4) จำนวน 51 คน หรือร้อยละ 9.2 และ
อื่น ๆ จำนวน 19 คน หรือร้อยละ 3.4 จะเห็นได้ว่า ประชาชนนอกเขต กทม. มีความเห็นว่าการ
ปฏิบัติหน้าที่กำกับดูแลการเลือกตั้งของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เต็มความสามารถ เนื่องจากอยู่ภายใต้
อิทธิพลทางการเมืองและนายทุน จำนวน 215 คน หรือร้อยละ 38.8 ในขณะที่ประชาชนใน
กทม. เห็นด้วยในประเด็นนี้เพียงร้อยละ 24.7 สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ อ.กมลลา ชันธปราบ
และคุณเครือวัลย์ สมณะ ที่เห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่ในเกณฑ์ดีพอใช้ และ
ยังไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมือง ในขณะที่ คุณเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

จังหวัดชลบุรี และ พ.ต.อ.พนา เจือเพชร ผู้เคยสมัครรับเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดระยอง ให้เห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจยังไม่ดีเท่าที่ควร โดยมีสาเหตุมาจากอิทธิพลทางการเมือง จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่าประชาชนนอกเขตกรุงเทพมหานครให้ความไว้วางใจกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการกำกับดูแลการเลือกตั้งน้อยกว่าประชาชนในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2.9 ความคิดเห็นของประชาชนว่า “บทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถทำให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมหรือเบี่ยงเบนได้”

ความคิดเห็น	กทม.		นอกเขต กทม.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง	69	18.4	63	11.4
- เห็นด้วย	165	43.9	232	42.0
- ไม่แน่ใจ	95	25.3	174	31.5
- ไม่เห็นด้วย	42	11.2	71	12.8
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1.3	13	2.4
รวม	376	100	553	100

จากตารางที่ 2.9 จะเห็นได้ว่า ประชาชนชาว กทม. เห็นด้วยค่อนข้างมากกว่าประชาชนนอกเขต กทม. ต่อประเด็น “บทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถทำให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมหรือเบี่ยงเบนได้” โดยกว่าร้อยละ 43 และร้อยละ 18 ของประชาชนชาว กทม. ตอบว่า เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ในขณะที่ประชาชนนอกเขต กทม. ตอบว่า เห็นด้วยเพียงร้อยละ 42 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 11.4 จึงอาจกล่าวสรุปได้ว่า ประชาชนชาว กทม. เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีบทบาทและสามารถทำให้การเลือกตั้งบริสุทธิ์ยุติธรรมได้คือ ยังเห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีบทบาทและมีความสำคัญ จึงให้ความไว้วางใจมากกว่าประชาชนนอกเขต กทม.

ตารางที่ 2.10 ความคิดเห็นของประชาชน ต่อประเด็น “การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการดูแลการเลือกตั้ง อยู่ภายใต้การควบคุมของนัการเมือง”

ความคิดเห็น	กทม.		นอกเขต กทม.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง	69	18.4	63	11.4
- เห็นด้วย	165	43.9	232	42.0
- ไม่แน่ใจ	95	25.3	174	31.5
- ไม่เห็นด้วย	42	11.2	71	12.8
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1.3	13	2.4
รวม	376	100	553	100

จากตารางที่ 2.10 จะเห็นได้ว่าประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร ไม่เห็นด้วยค่อนข้าง มากกว่าประชาชนนอกเขต กทม. ต่อประเด็น “การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดูแล การเลือกตั้งอยู่ภายใต้การควบคุมของนัการเมือง” โดยร้อยละ 26.4 และร้อยละ 12.3 ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ในขณะที่ประชาชนนอกเขต กทม. ตอบว่า ไม่เห็นด้วยร้อยละ 26.1 และ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 9.2 จึงอาจกล่าวสรุปได้ว่า ประชาชนชาว กทม. ยังให้ความไว้วางใจกับ บทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจมากกว่าประชาชนนอกเขต กทม.

ตารางที่ 2.11 ความคิดเห็นของประชาชนต่อประเด็น “เจ้าหน้าที่ตำรวจตกเป็นเครื่องมือของ นัการเมืองในการแสวงหาผลประโยชน์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง”

ความคิดเห็น	กทม.		นอกเขต กทม.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง	45	12.0	71	12.8
- เห็นด้วย	74	19.7	146	26.4
- ไม่แน่ใจ	98	26.1	166	30.0
- ไม่เห็นด้วย	98	26.1	111	20.1
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	60	16.0	59	10.7
รวม	375	100	553	100

จากตารางที่ 2.11 แสดงให้เห็นว่าประชาชนนอกเขต กทม. เห็นด้วยค่อนข้างมากกว่าประชาชนในเขต กทม. ต่อประเด็น “เจ้าหน้าที่ตำรวจตกเป็นเครื่องมือของนักการเมืองในการแสวงหาผลประโยชน์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง” โดยร้อยละ 26.4 และร้อยละ 12.8 เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง ในขณะที่ใน กทม. เห็นด้วยเพียงร้อยละ 19.7 และเห็นด้วยอย่างยิ่งร้อยละ 12 จึงอาจกล่าวสรุปได้ว่า ประชาชนนอกเขต กทม. จะให้ความไว้วางใจในบทบาทของเจ้าหน้าที่ที่ตำรวจเกี่ยวกับการเลือกตั้งน้อยกว่าประชาชนใน กทม.

ตารางที่ 2.12 ความคิดเห็นของประชาชน ต่อประเด็น “ความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจ-ตำรวจ-การเมือง เป็นความสัมพันธ์ที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ไม่สามารถแยกออกจากกันได้”

ความคิดเห็น	กทม.		นอกเขต กทม.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง	89	23.7	115	20.8
- เห็นด้วย	147	39.2	192	34.8
- ไม่แน่ใจ	77	20.5	134	24.3
- ไม่เห็นด้วย	44	11.7	85	15.4
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	18	4.8	26	4.7
รวม	375	100	552	100

จากตารางที่ 2.12 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนทั้งใน กทม. และนอกเขต กทม. มีความเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง อำนาจ-ตำรวจ-การเมือง เป็นความสัมพันธ์ที่เอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ โดยประชาชนใน กทม. เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 147 คน หรือร้อยละ 39.2 และจำนวน 89 คน หรือร้อยละ 23.7 ในขณะที่ประชาชนนอกเขต กทม. เห็นด้วย จำนวน 192 คน หรือร้อยละ 34.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 115 คน หรือร้อยละ 20.8 จึงกล่าวได้ว่า อำนาจ-ตำรวจ-การเมือง มีความสัมพันธ์ที่เอื้อประโยชน์ต่อกัน และไม่สามารถแยกออกจากกันได้

ตารางที่ 2.13 ความคิดเห็นของประชาชน ต่อประเด็น “หากเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ก็จะกำกับดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมได้”

ความคิดเห็น	กทม.		นอกเขต กทม.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง	109	29.1	158	28.6
- เห็นด้วย	172	46.0	238	43.0
- ไม่แน่ใจ	74	19.8	107	19.3
- ไม่เห็นด้วย	15	4.0	42	7.6
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	1.1	8	1.4
รวม	374	100	553	100

จากตารางที่ 2.13 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนใน กทม. เห็นด้วยค่อนข้างมากกว่าประชาชนนอกเขต กทม. ในประเด็น “หากเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ก็จะกำกับดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมได้” โดยกว่าร้อยละ 46 และร้อยละ 29 ของประชาชน กทม. ตอบว่า เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง ในขณะที่ประชาชนนอกเขต กทม. ตอบว่า เห็นด้วย เพียงร้อยละ 43 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 28.6 จึงอาจกล่าวสรุปได้ว่า ประชาชนในเขต กทม. จะให้ความไว้วางใจในบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการเลือกตั้งมากกว่าประชาชนนอกเขต กทม.

ตารางที่ 2.14 ความคิดเห็นของประชาชนต่อประเด็น “ถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจในการกำกับดูแลกระบวนการเลือกตั้งทั้งหมดทุกขั้นตอนเพียงหน่วยงานเดียว ปัญหาเกี่ยวกับกลไกในการเลือกตั้ง จะหมดไป”

ความคิดเห็น	กทม.		นอกเขต กทม.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง	65	17.3	76	13.8
- เห็นด้วย	86	22.9	109	19.8
- ไม่แน่ใจ	124	33.0	209	37.9
- ไม่เห็นด้วย	75	19.9	111	20.1
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	26	6.9	46	8.3
รวม	376	100	551	100

จากตารางที่ 2.14 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนใน กทม. เห็นด้วยกับประเด็น “ถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจในการกำกับดูแลกระบวนการเลือกตั้งทั้งหมดทุกขั้นตอนเพียงหน่วยงานเดียว ปัญหาเกี่ยวกับกลไกในการเลือกตั้งจะหมดไป” มากกว่าประชาชนนอกเขต กทม. โดยเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 65 คน หรือร้อยละ 17.3, เห็นด้วย จำนวน 86 คน หรือร้อยละ 22.9 ในขณะที่ประชาชนนอกเขต กทม. เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 76 คน หรือร้อยละ 13.8, เห็นด้วย จำนวน 109 คน หรือร้อยละ 19.8 จึงอาจกล่าวสรุปได้ว่า ประชาชนใน กทม. ให้ความไว้วางใจในบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการกำกับดูแลการเลือกตั้งมากกว่าประชาชนนอกเขต กทม.

ตารางที่ 2.15 ต่อประเด็น “เจ้าหน้าที่ตำรวจที่กำกับดูแลการเลือกตั้งในเขตพื้นที่ของท่านปฏิบัติหน้าที่อย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม เต็มความสามารถแล้ว”

ความคิดเห็น	กทม.		นอกเขต กทม.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง	77	20.5	86	15.6
- เห็นด้วย	159	42.3	190	34.4
- ไม่แน่ใจ	108	28.7	217	39.3
- ไม่เห็นด้วย	27	7.2	42	7.6
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1.3	17	3.1
รวม	376	100	552	100

จากตารางที่ 2.15 แสดงให้เห็นว่า ประชาชนใน กทม. เห็นด้วยค่อนข้างมากกว่า ประชาชนนอกเขต กทม. ในประเด็น “เจ้าหน้าที่ตำรวจที่กำกับดูแลการเลือกตั้งในเขตพื้นที่ของท่านปฏิบัติหน้าที่อย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม เต็มความสามารถแล้ว” โดยร้อยละ 42.3 และร้อยละ 20.5 เห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่ง ในขณะที่ประชาชนนอกเขต กทม. ตอบว่า เห็นด้วยเพียง ร้อยละ 34.4 และเห็นด้วยอย่างยิ่งเพียงร้อยละ 15.6 จึงกล่าวสรุปได้ว่า ประชาชนในเขต กทม. เห็นด้วยกับประเด็นดังกล่าวข้างต้นมากกว่าประชาชนนอกเขต กทม.

คำสัมภาษณ์ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งเมื่อ 2 ก.ค. 38 แต่ไม่ได้รับเลือก (สอบตก)

จังหวัดชลบุรี

นางสาวเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์ เป็นคนจังหวัดชลบุรี การศึกษานิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง อาชีพนักการเมือง เคยได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส. จังหวัดชลบุรี 2 ครั้ง เมื่อ พ.ศ.2535/1 - 2535/2 การเลือกตั้งเมื่อวันที่ 2 ก.ค. 38 เป็นการลงสมัคร ครั้งที่ 5 ในนามพรรคประชาธิปัตย์ไม่ได้รับเลือกตั้ง เหตุที่ลงสมัครรับเลือกตั้ง เพราะมีใจรักงานการเมือง ต้องการให้บ้านเมืองพัฒนาไปในทางที่ดี และต้องการให้ประชาชนชาวชลบุรีมีที่พึ่ง และมีกำลังใจว่ายังมีนักการเมืองที่เป็นคนพื้นเพชาวชลบุรีที่ยังสามารถพึ่งพาอาศัยเมื่อยามเดือดร้อนได้ สำหรับวิธีการหาเสียงนั้นใช้วิธีปราศรัยหาเสียง และเดินพบปะประชาชน จึงได้ทราบปัญหา และวิธีการต่าง ๆ ในกระบวนการเลือกตั้ง ปัญหาที่พบมากที่สุดในการหาเสียง คือ การโกงด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การซื้อเสียง, การซื้อหน่วยเลือกตั้ง, เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ว่าจะเป็นฝ่ายปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจทุจริตประพฤติมิชอบ, กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บังคับประชาชนให้ลงคะแนนฝ่ายพวกพ้อง, เจ้าหน้าที่ตำรวจละเลยไม่จับกุม หรือเลือกปฏิบัติในการดำเนินการตามกฎหมายเลือกตั้ง ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นมีอำนาจหน้าที่ และมีบทบาทมากในการกำกับดูแลการเลือกตั้ง หากจะเอนเอียงเข้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ฝ่ายนั้นก็จะมีสิทธิชนะการเลือกตั้ง เนื่องจากในจังหวัดชลบุรีนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจตกอยู่ภายใต้อำนาจ และถูกควบคุมโดยผู้มีอิทธิพลทางการเมืองในท้องถิ่น จึงยังไม่ให้ความไว้วางใจกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการกำกับดูแลการเลือกตั้ง และหากจะพัฒนาให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม แล้วละก็ต้องพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกหน่วยงานให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ถ้าจับกุมผู้กระทำผิดอย่างจริงจังโดยไม่เลือกปฏิบัติ และมีคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีอำนาจในการกำกับดูแลการเลือกตั้ง สามารถกล่าวโทษผู้กระทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ประพฤติมิชอบได้ ทั้งนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องมีอำนาจจริงและต้องกระทำอย่างต่อเนื่องจริงจัง จึงจะสามารถพัฒนากระบวนการเลือกตั้งให้สมบูรณ์มีประสิทธิภาพขึ้นได้

จังหวัดระยอง

พ.ต.อ.พนา เจือเพชร สำเร็จการศึกษาจาก รร.นรต. (รป.บ.) ลงรับสมัครเลือกตั้งเป็นครั้งแรก โดยไม่เคยมีประสบการณ์ทางการเมืองมาก่อน แต่มีแนวความคิดว่า หากได้รับการเลือกตั้งเป็น ส.ส. ก็จะสามารถทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติ ประชาชน ได้มากกว่าการรับราชการเป็นตำรวจ จึงตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้งในพื้นที่ จว.ระยอง และใช้วิธีหาเสียงโดยการเดินพบปะประชาชนด้วยตนเอง มีการปราศรัยบ้างในบางครั้ง แต่ไม่มีการใช้ห้วคะแนน สำหรับปัญหาที่พบมากในการลงสมัครเลือกตั้ง คือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งส่วนใหญ่ยังใช้กลโกงการเลือกตั้งด้วยวิธีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ห้วคะแนนเงินซื้อเสียง เท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ได้รับเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นในท้องถิ่น อันเป็นพฤติกรรมที่ปฏิบัติกันมาเป็นความต่อเนื่องจนกลายเป็นความเคยชินที่ผู้สมัครหน้าเดิม ๆ ในท้องถิ่นจะมีอำนาจอิทธิพลและมีพวกพ้องเป็นกำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน เพราะถ้ากำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน ในท้องถิ่นนั้นเอนเอียงเข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ฝ่ายนั้นก็ค่อนข้างจะได้เปรียบและมีสิทธิที่จะได้รับการเลือกตั้ง สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ จะมีบทบาทค่อนข้างน้อยเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ทำให้การปฏิบัติไม่ดีเท่าที่ควร แต่ก็ยังไม่ถึงกับตกเป็นเครื่องมือของนักการเมืองในการแสวงหาผลประโยชน์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ควบคุมการเลือกตั้งในพื้นที่ จว.ระยอง ยังไม่ดีเท่าที่ควร

สรุปผลการศึกษาตามสมมติฐานที่ 2

ผลจากข้อมูลข้างต้นและความเห็นของผู้เคยลงสมัครรับเลือกตั้ง อาจกล่าวได้ว่า โดยภาพรวมแล้วประชาชนทั้งในเขต และนอกเขตกรุงเทพมหานคร มีความไว้วางใจตอบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการเลือกตั้งที่ไม่แตกต่างกันมากนัก อย่างไรก็ตามเมื่อแยกประเด็นย่อยวิเคราะห์จะเห็นได้ว่า มีบางประเด็นที่สอดคล้องกับสมมติฐาน ได้แก่

- ประเด็น “เจ้าหน้าที่ตำรวจตกเป็นเครื่องมือของนักการเมืองในการแสวงหาผลประโยชน์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง” ซึ่งพบว่า ร้อยละ 39 ของชาวต่างจังหวัดเห็นด้วยกับประเด็นนี้ เทียบกับร้อยละ 34 ของชาว กทม. ที่เห็นด้วย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือชาวต่างจังหวัดมีความรู้สึก ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจตกเป็นเครื่องมือของนักการเมืองมากกว่าชาว กทม. (โดยมีนัยสำคัญทางสถิติต่ำกว่า 0.05)

- ประเด็น “ถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจในการกำกับ ดูแล กระบวนการเลือกตั้งทั้งหมดทุกขั้นตอนเพียงหน่วยงานเดียว ปัญหากลไกเลือกตั้งจะหมดไป” ปรากฏว่าชาวต่างจังหวัดเห็นด้วยเพียงร้อยละ 34 ในขณะที่ชาว กทม. เห็นด้วยถึงร้อยละ 40

- ประเด็น “เจ้าหน้าที่ตำรวจที่กำกับดูแลการเลือกตั้งในเขตพื้นที่ของท่านปฏิบัติหน้าที่อย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมเต็มความสามารถแล้ว” พบว่าชาวต่างจังหวัดเห็นด้วย (วางใจ) เจ้าหน้าที่ตำรวจ น้อยกว่า ชาว กทม. (ร้อยละ 50 ของชาวต่างจังหวัดเทียบกับร้อยละ 63 ของชาว กทม.) ซึ่งก็เป็นไปตามสมมติฐาน

ประกอบกับคำสัมภาษณ์ของ อ.กมลลา ชันธปราบ, คุณเกรือวัลย์ สมณะ, คุณเสาวลักษณ์ สุริยาทิพย์, พ.ต.อ.พนา เจือเพชร และคุณอำนาจ เพ็งจิตต์ จึงพอสรุปได้ว่าประชาชนนอกเขต กทม. เห็นว่าตำรวจยังคงอยู่ภายใต้อิทธิพลทางการเมือง ทำให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่เต็มความสามารถ จึงให้ความไว้วางใจกับบทบาทและเจ้าหน้าที่ตำรวจน้อยกว่าประชาชนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งก็สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 2 ที่ว่า “ประชาชนนอกเขตกรุงเทพมหานครให้ความไว้วางใจต่อบทบาทของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการเลือกตั้งน้อยกว่าประชาชนในกรุงเทพมหานคร”